

רשומות

הצעות חוק

24 במאי 1972

997

י"א בסיון תשל"ב

עמוד

326	.	.	.	.	.	חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 12), תשל"ב-1972 .
328	.	.	.	.	.	חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 9), תשל"ב-1972 .

חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 12), תשל"ב-1972

1. אחרי סעיף 140 לפקודת העיריות יבוא:

140א. (א) פנקסי העיריה ומסמכיה יהיו פתוחים לעיון ולבדיקה לפני זכות עיון לחברי מועצה ועדות כל חבר המועצה בשעות העבודה הרגילות, והוא רשאי להכין לעצמו העתק או תקציר מהם; אך לא יוצא פנקס או מסמך למטרה כאמור ממש- מורת העיריה אלא בהסכמתו בכתב של ראש העיריה או מי שהוא הסמיכו לכך.

(ב) זכות העיון בפנקסים ובמסמכים לפי סעיף קטן (א) אינה חלה על פנקס או מסמך שגילויו או פרסומו אסור על פי כל דין ועל רישום או מסמך הנוגעים במישרין בזכויותיו של פרט או בחובותיו כלפי העיריה, וזולת אם הם משמשים נושא לדיון במועצה או בוועדה מועדותיה שמבקש העיון חבר בה.

(ג) פנקסי העיריה ומסמכיה יועמדו על פי דרישה של ועדה מועדותיה לרשותה של הוועדה בזמן ישיבתה, במידה שהם נוגעים לנושא שעל סדר יומה.

(ד) האמור בסעיף זה בא להוסיף על זכויות אחרות לגילוי פנקסים ומסמכים ולא לגרוע מהן.

2. אחרי סעיף 202 לפקודת העיריות יבוא:

202א. (א) עיריה רשאית לערוך באישור השר לחיובו של אחר, למטרה מהמטרות שהעיריה מוסמכת להן, ובלבד שסך כל הערבויות בכל עת לא יעלה על 10% מתקציבה באותה שנת כספים.

(ב) ערבות כאמור אינה טעונה כיסוי תקציבי בשעת נתינתה.

דברי הסבר

הדרוש להם למטרה זו והמצוי בידי המועצה המקומית ולא להערים מכשולים על דרכם בטענות פורמליות סטיות שאין ביניהן ולענינים המהותיים והמעשיים של המועצה המקומית ולא כלום.

ההוראה המועצת באה לחייב את ראש העיריה למסור לנבחרי הציבור כל חומר אשר בידי העיריה והדרוש להם לצורך עבודתם, ובלבד שאין זה חומר הסוי על פי דין.

סעיף 2 ההלכה הרווחת בדיני הרשויות המקומיות היא שהרשות המקומית כתאגיד משפטי יונקת את סמכויותיה מהוראות החוק. בהעדר הוראה מפורשת בחוק, המתירה לעיריה לערוך להלוואותיו של צד שלישי, יש ספק בדבר תקפן המשפטי המחייב של ערבויות

סעיף 1 היו מקרים שחברי מועצת עיריה ביקשו לעיין במסמכי העיריה לצורך עבודתם, אך הדבר לא ניתן להם, מפני שאין הוראה מפורשת על כך בפקודת העיריות. הוראה כזו אמנם מצויה בסעיף 198 לצו המועצות המקומיות (א), תשי"א-1950, ולמרות זאת נאלצו חברי מועצה מקומית מסויימת לפנות לבית המשפט הגבוה לצדק כדי לחייב את ראש המועצה לאפשר להם לעיין במסמכי המועצה לצורך עבודתם (בג"צ 143/70, תמיר ואח' נ. יו"ר המועצה המקומית נצרת עילית), וכך אמר בית המשפט:

"הייתי חושב שמתפקידו של ראש המועצה הוא לעזור לחברי המועצה למלא את תפקידם הציבורי כראוי וכיאות ולהקל עליהם בכל דרך שהיא להשגת החומר

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח השכ"ה, עמ' 127, עמ' 215, עמ' 263; תשכ"ז, עמ' 16, עמ' 56, עמ' 74; תשכ"ח, עמ' 10, עמ' 53; תשל"ו, עמ' 6; תשל"א, עמ' 36, עמ' 168.

3. אחרי סעיף 323 לפקודת העיריות יבוא:

הוספת סעיף 323א לפקודת העיריות

323א. הוראות סימן זה פרט לסעיפים 308 ו-316 יחולו בשינויים המתור-גיבים על חובות המגיעים לעיריה בעד אספקת מים מכוח חוק עזר, ובלבד שהחובות המגיעים בעד ארנונה ובעד אספקת מים יצוינו בנפרד על כל הודעה של העיריה.

4. בסעיף 13 לפקודת המועצות המקומיות², במקום פסקה (1) יבוא:

תיקון סעיף 13 לפקודת המועצות המקומיות

"(1) ללוות כסף מכל אדם למטרה שאישר אותה הממונה, ולמשכן או לשעבד למלווה ארנונות או הכנסה אחרת של המועצה להבטחת תשלום הקרן והריבית של ההלוואה";

5. במקום סעיף 13א לפקודת המועצות המקומיות יבוא:

החלפת סעיף 13א לפקודת המועצות המקומיות

13א. (א) מועצה רשאית לערוך באישור השר לחיובו של אחר, למטרה מהמטרות שהמועצה מוסמכת להן, ובלבד שסך כל הערבויות בכל עת לא יעלה על 10% מתקציבה באותה שנת כספים.
(ב) ערבות כאמור אינה טעונה כיסוי תקציבי בשעת נתינתה."

דברי הסבר

סעיף 4 לפקודת המועצות המקומיות קובע לאמר:

סמכות ללוות

13. מועצה מקומית לא תהא רשאית, אלא באישורו של הממונה ובכפוף להוראות ולתנאים שבצו הכינון או שהוטלו על ידי הממונה -

(1) ללוות כסף מכל אדם למטרה שתאושר על ידי הממונה, ולמשכן או לשעבד למלווה כל נכס או הכנסה של המועצה כדי להבטיח תשלום הקרן והריבית של ההלוואה;

(2) ללוות זמנית כל סכום שהוא מהבנק שבו מקיימת המועצה המקומית את החשבון שלה."

התיקון המוצע בא להשוות את הוראות פקודת המועצות המקומיות להוראות פקודת העיריות, ולקבוע שמועצה מקומית רשאית ללוות כסף מכל אדם, ולמשכן למלווה ארנונות או הכנסה אחרת של המועצה, אך לא בכסים שלה.

סעיף 5

שלא כעיריות, מועצות מקומיות רשאיות לערוך להלוואות, בכפוף רק לסיג האמור בסעיף 13א לפקודת המועצות המקומיות, שזו לשוני:

13א. מועצה מקומית לא תהא רשאית לערוך לחיוב של אחר אלא באישור של השר או של מי שהסמיכו לכך."

מוצע לקבוע גבול עליון גם לערבויות של המועצות המקומיות, בדומה לעיריות, היינו 10% מתקציבן השוטף בשנה פלונית.

העיריה. זה מצב דברים בלתי רצוי, המכביד על גיחול עניניהם של העיריות בארץ. אכן נתנו עיריות בעבר ערבות לצד שלישי, לשם קידום מטרותיהן החוקיות. מוצע כי הערבות לא תהא מחוייבת בכיסוי תקציבי בשעת נתינתה, וכי מתן ערבות ייתנה בתנאים הבאים:
א. ההלוואה מקדמת מטרה ממטרות העיריה;
ב. סך כל הערבויות בזמן פלוני לא יעלה על 10% מתקציבה של העיריה באותה שנת כספים;
ג. גתקבל אישור מאת שר הפנים.

סעיף 3

מוצע לאפשר איחוד של גביית החובות בעד ארנונות עם החובות בעד צריכת המים, ולאפשר איחוד המנגנונים בחישוב החובות ובגבייתם. כידוע מחשבים היום את אגרות המים והארנונות באמצעות המיכון, ואיחוד החשבונות ייעל את העבודה ברשויות המקומיות. הדרישה לציין בנפרד את שני החובות, שתי מטרות לה:

א. לאפשר לחושב להעלות טענותיו נגד חיובו בכל אחד משני התשלומים;

ב. לאפשר לרשויות המקומיות לגבות תשלומים בעד צריכת המים מכל האישים והנופים הפטורים מתשלום מי מסים ואינם פטורים מתשלומים בעד שירותים.

מכות סעיף 19 לפקודת המועצות המקומיות, המחיל את ההוראות בדבר תשלומי חובה של עיריה גם על מועצות מקומיות, יחול תיקון פקודת העיריות גם על המועצות המקומיות.

2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח תשכ"ו, עמ' 2; תשכ"ח, עמ' 54; תשל"א, עמ' 37.

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 9), תשל"ב-1972

1. ב¹ בסעיף 167א לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968, בסעיף קטן (א), במקום "סכומי המקסימום האמורים בלוח י"א יועלו או יופחתו, החל מיום 1 באפריל של כל שנה" יבוא "החל מיום 1 באפריל 1974 יועלו או יופחתו סכומי המקסימום האמורים בלוח י"א ביום 1 באפריל של כל שנה".

דברי הסבר

תגודה הפחותה מחמישים לירות; לענין זה, השכר הממוצע - כפי שחושב על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לפי מדדי השכר והתעסוקה לכלל השכירים במשק על סמך דוחות המעבידים. בשנת 1970 הועלתה תקרת המקסימום לתשלום דמי ביטוח מ-700 לירות ל-1500 לירות, כלומר ביותר מכפליים. העלאה זו היוותה ומהווה נטל על המבוטחים. אי לכך מוצע בזה לא להעלות את המקסימום שממנו משתלמים דמי הביטוח עד תום תקופת של הסכמי השכר שנחתמו לאחרונה, הוזה אומר - 1 באפריל 1974.

סעיף 167א (א) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968, קובע: "סכומי המקסימום האמורים בלוח י"א יועלו או יופחתו, החל מיום 1 באפריל של כל שנה, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לפי התנודות שבין הממוצע החדשי של שכר העבודה לתקופת שנים עשר החדשים המסתיימת ביום 30 בספטמבר של כל שנה (להלן - השכר הממוצע) לבין השכר הממוצע כפי שחושב ל-30 בספטמבר 1967 או השכר הממוצע שלפיו הוגדלו לאחרונה סכומי המקסימום, הכל לפי השכר הממוצע המאוחר יותר, ובלבד שלא תובא בחשבון

1 ס"ח תשכ"ה, עמ' 530; תשכ"ט, עמ' 76, עמ' 206; תשל"א, עמ' 58, עמ' 130, עמ' 134; תשל"א, עמ' 128; תשל"ב, עמ' 78, עמ' 86.